

Georg Beyer

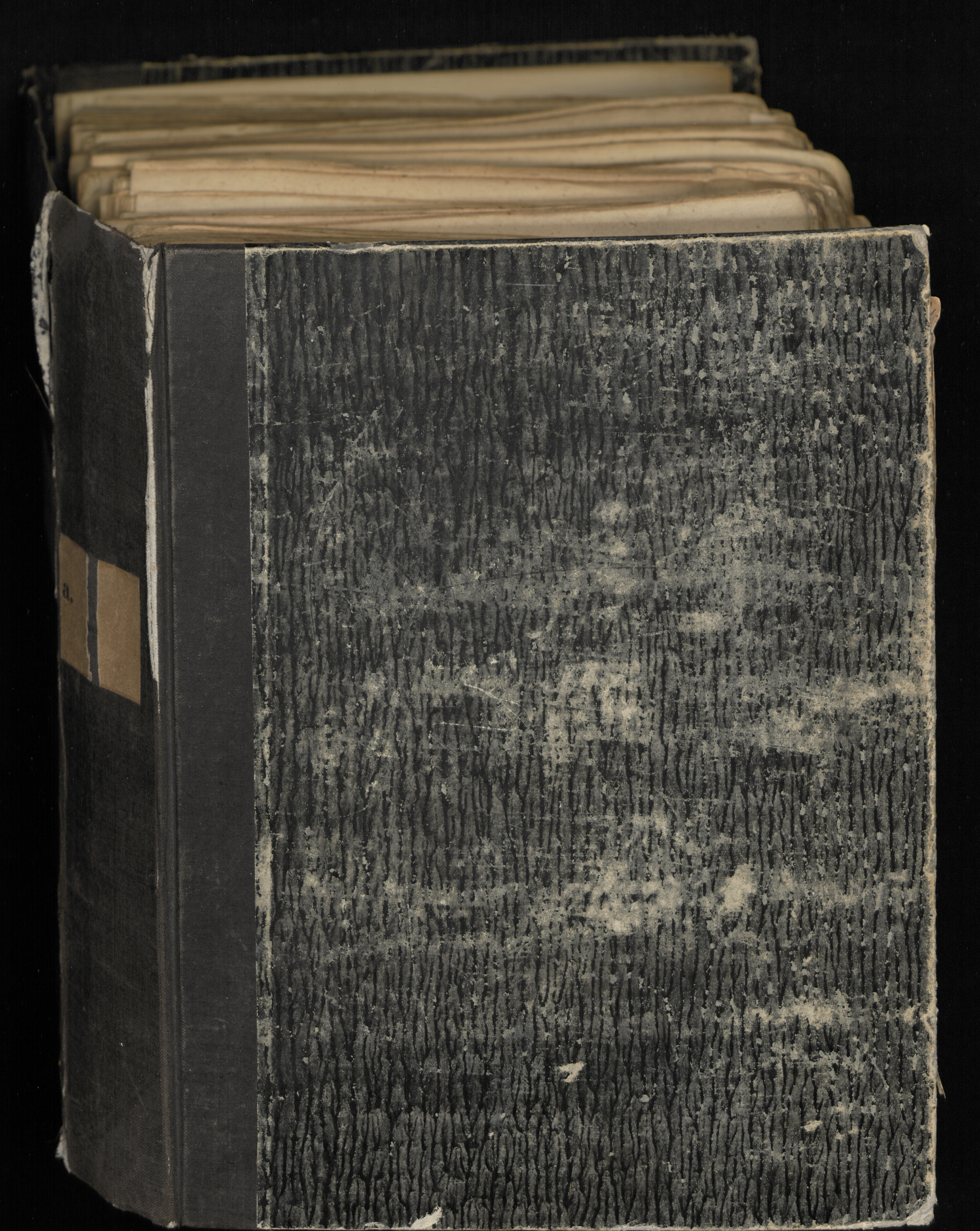
**Prorector Academiae VVittenbergensis Georgivs Beyervs, J. V. D. Pandect. P. P.
Curiae Provinc. & Scabinatus Electoralis Saxonici Assessor, nec non Facultatis
Juridicae h. t. Decanvs, Civibvs Academicis S. P. D. Et Spiritvs S. Gratiam
Apprecatvr**

[Erscheinungsort nicht ermittelbar]: [Verlag nicht ermittelbar], [1709?]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn880482788>

Druck Freier Zugang

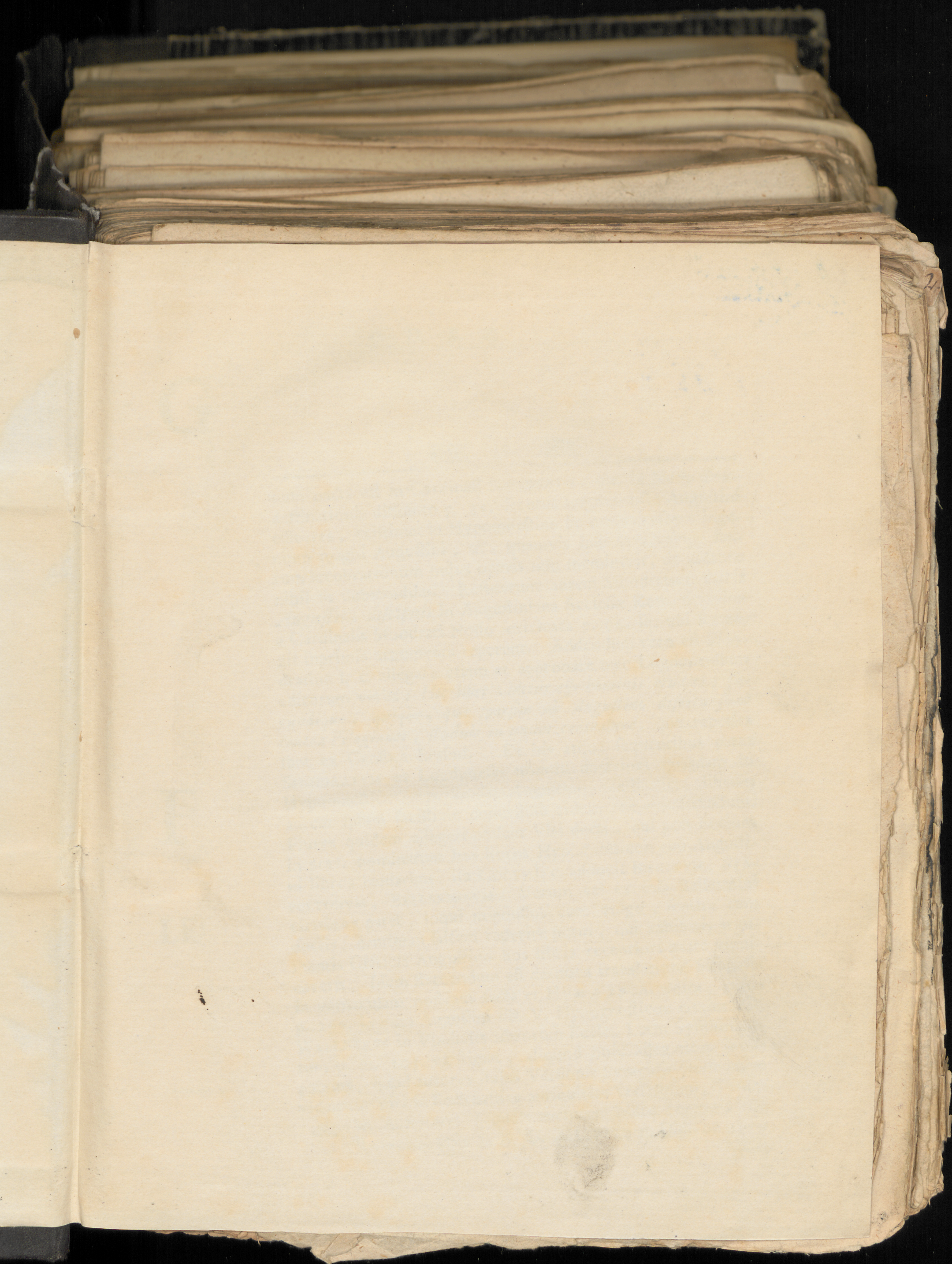

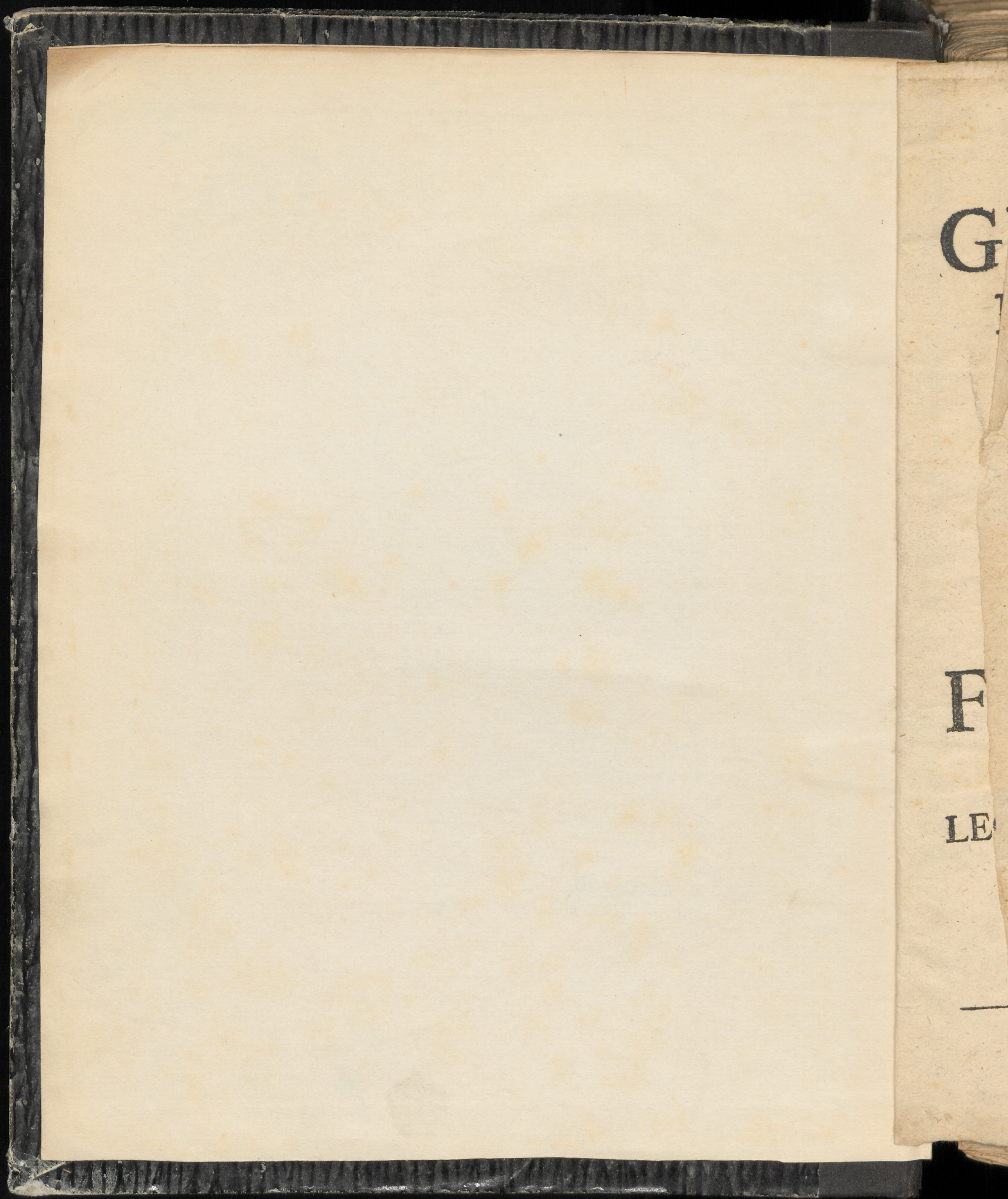

~~108~~

110.

Fa - 1092 (no.)

PRORECTOR
ACADEMIAE VVITTENBERGENSIS
GEORGIVS
BEYERVS,

J.V.D. Pande&t.P.P. Curiã Provinc. & Scabinatus Ele-
ctoralis Saxonici Assessior, nec non Facultatis
Juridicae h. t. DECANVS,

CIVIBVS ACADEMICIS

S. P. D.

ET SPIRITVSS. GRATIAM
APPRECATVR.

15.

PRORECTOR
ACADEMIAE VITTEBERGENSIS
GEORGIVS
BEYERVS

J.V.D. Pandect. P. P. Curiae Provinciae & Scabiniatus Ille
Glorialis Saxoniae Affectus, nec non Facultatis
Juridicae h. e. BEYERVS

CIVIBVS ACADEMICIS
S. P. D.
ET SPIRITIBVS GRATIAM
APPRECATVR

Ravis omnino magnique momenti
controversia est: *an impius etiam Spi-*
ritus S. quoddam illuminationis donum
impertiat? & illa quidem tam late
patet, totque dissidentium studiis, tot
indies tricus implicatur, ut vel unum
hoc verear, ne breviter simul ac soli-
de excuti haud queat. Neque tamen alienum a sacro
hoc tempore fore putem, de isthoc argumento disquire-
re, cum minime constitutum sit, litem intendere cui-
quam, sed placido potius docendi genere, animos a liti-
gio & contentione revocare. Principio quidem *impia*
nomen in hac quaestione *πολύσημον* est, ut solent novarum
opinionum studiosi, in *ἀμφισβωλίας* suas sibi quaerere de-
licias. Nam *irreginitum* illi atque *impium* eundem faci-
unt. Quae tametsi tolerari poterat *ἀνεργασία*, facit ta-
men subdola haec vocum permistio, ut homo quicum-
que in coetu credentium, qui vel vitiis se contaminet,
vel rigidiori vitae generi non studeat, irreginitis ipsis-
que Paganis accenseatur, eidemque si non omnis, at il-
luminationis tamen gratia derogetur. Irreginitus enim
nativo tritoque Scripturae usu, is nobis est, qui extra Ec-
clesiae pomeria degit, nec proinde sacro fonte ablutus,
nec Verbi luce collustratus unquam fuit, vel ut cum A-
postolo loquar, qui *abalienatus a republica Israelis & extra-*
neus a testamentis promissionis, nec spem salutis habet, nec
veram DEI cognitionem, Eph. II, 12. verbo, qui *φύσικος* seu
mere naturalis est, ac *ne capit quidem ea quae Spiritus sunt,*
nec potest intelligere. 1. Cor. II, 14. Ac huiusmodi quidem
homini irreginito, vecors sit, qui gratiam illuminatio-
nis ausit tribuere. Quin potius de ejusmodi homine
(2 di-

15.

disquiritur, qui olim per Baptismum regeneritus, postea per peccata mortalia DEI gratia excidit, & in statu irae divinae vel periodico, vel perpetuo degit, interim tamen vires ex gratia regenerationis reliquas habet, quibus per Legem & Evangelium resuscitatus, de admissis sceleribus subinde convincitur, ac donis insuper administrantibus excultus, sacro officio recte fideliterque defungitur. Quem quidem hominem si irregenitum *καὶ ἄν* diceres, non equidem magnopere repugnarem. At si tamen magis sobrie loquendum sit, *lapsum* cum Scripturis, *securum* item, & *impoenitentem* rectius appellandum, ducerem. Permulum autem discriminis intercedit utrinque. Alter enim in filium adoptatus fuerat, unde jus redeundi ad Patrem integrum sibi esse novit, alter ne filius quidem fuit, nec in foedus DEI receptus. Major itaque DEI Patris propensio erga filium fuerit, licet *perditum*, quam erga *peregrinum* & externum. Alter enim adhuc retinet paternae indulgentiae memoriam, alter nunquam habuit. Quid, quod ipsa illa recordatio pristinae felicitatis, quae in pectore illius residet, mox erumpit in *assensum* atque *fiduciam*, de bonitate Patris, & pristino erga filium degenerem affectu recuperando, ut aliquando ad se reversus dicat: *Surgam, & ibo ad Patrem meum, & consitebor ei: Pater, peccavi in coelum, & coram te* Luc. XV, 17. 18. Sed quantam vero, aut quantillam dixeris hanc filii perditioni, sive reminiscenciam sive illuminationem? id nobis altero nunc loco expendendum venit. Mirum enim quantum hic Ecclesiae obstrepunt novatores. Scilicet concedunt irregenitis etiam *ἀπ' αὐτῶν* ita dictis (quo nomine nostrates, cum docentes, tum discipuli plerosque omnes suggillant) aliquam rerum divinarum

reginitus, postea per
in statu irae divi-
it, interim tamen
as habet, quibus per
de admissis sceleri-
super administran-
deliterque defungi-
reginitum *καὶ τὸ* di-
ugnarem. At si ta-
apsum cum Scriptu-
ctius appellandum,
iminis intercedit u-
tatus fuerat, unde
i esse novit, alter ne
receptus. Major
um fuerit, licet per-
num. Alter enim
memoriam, alter
illa recordatio pri-
residet, mox erum-
itate Patris, & pristi-
ecuperando, ut ali-
, *ἔτι ἰδοὺ ἔρχομαι* ad Patrem
ἐν τῷ coelum, *ἔτι* coram te
ut quantillam dixe-
tiam five illumina-
pendendum venit.
e obstreperunt nova-
s etiam *καὶ πάλιν* ita di-
centes, tum discen-
vam rerum divina-
rum

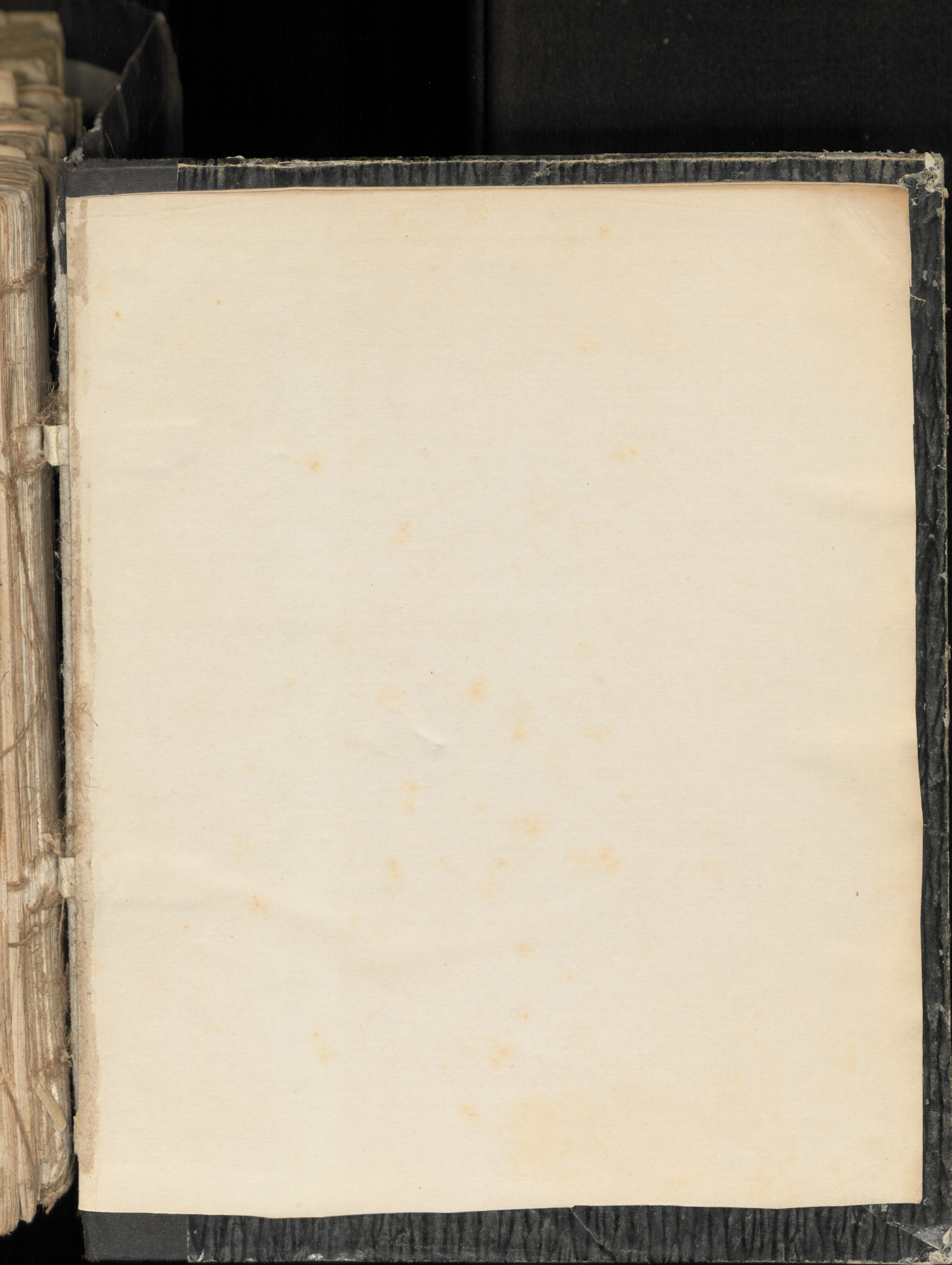
rum notitiam, sed negant *spiritualiter* veram illam esse,
quin potius *naturaliter* tantum, ac proinde scientiam *hi-*
storico Diabolicam rectius dicendam putant. Nam impi-
um huiusmodi sive lectorem sive interpretem Scriptu-
rae intelligere quidem, ajunt, sacras literas, imo univer-
sam fidei analogiam inde imbibere: minime tamen vel
assistente DEI gratia vel adjuvante, sed solius naturae be-
neficio huiusmodi Theologiae habitum sibi comparare.
Quae cum Pelagianismo affinia esse animadvertant, ge-
minum Scripturae sensum affingunt, quorum alterum
nude literalem, mereque *naturalem* vocant, quippe quem
literae vocesque per se fundant, alterum *supernaturalem*
atque *spiritualem*, qui Scripturae accedat, affectuque at-
que experimento spirituali percipiatur; priorem qui-
dem assequi irreginitum ex viribus naturae, minime
posteriolem, affirmant. Hi sunt fumi inanes, quos ven-
ditant illi, hi labyrinthi inextricabiles, in quos si incidat
minus exercitatus, metuo fane, ne totus haereat, nec suo
ipsius studio expedire se possit. Itaque visum mihi est
nervum rei tantum incidere, cetera autem ad Theolo-
gos nostros remittere, quandoquidem nondum ad tria-
rios res rediit. Ac *περὶ τοῦ* quidem *ψευδὸς* ut patet, illud est,
quod hominem *negative* ac *simpliciter* irreginitum di-
stingvere nesciunt, ab irreginito *privative* & *secundum*
quid appellato, velut antea inculcatum. Utut enim illi
non competat gratia illuminationis, huic tamen dene-
gandam penitus non esse, contendimus. Nam *homo ani-*
malis absolute consideratus demum talis est, verba B.D.
Schmidij sunt, *ut nihil suscipiat vel capiat eorum, quae*
sunt Spiritus DEI: interim subjective, & secundum quid,
potest esse ψυχικὸς, animalis, qui aliquid intelligit eorum,
quae

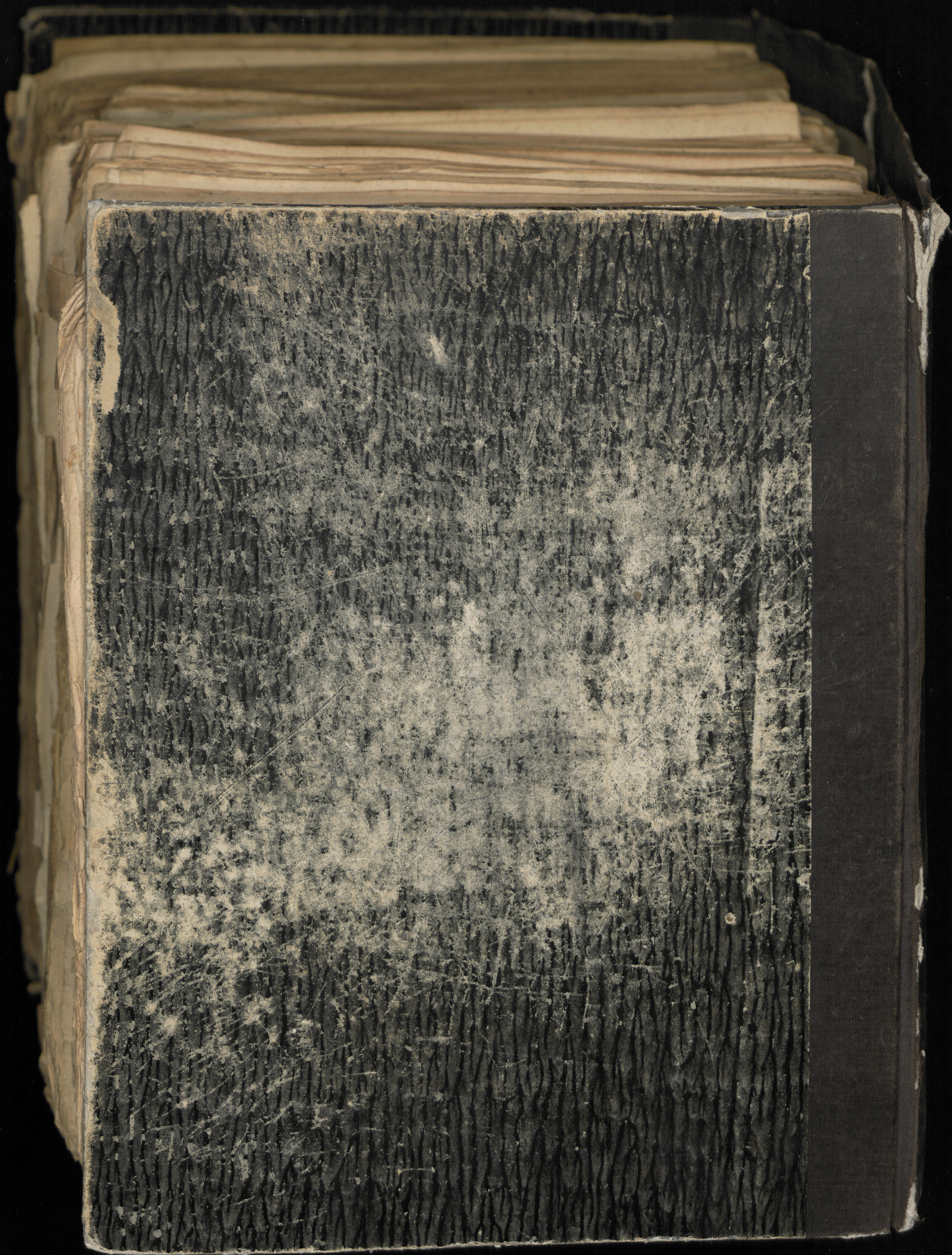
quae sunt Spiritus DEI, non quidem quia talis, sed quia iam
 a Spiritu DEI imperfecte illuminatus. P. II. Coll. Bibl. p. 165. Ne-
 que vero ψυχικός ille universum istius gratiae comple-
 xum capit, quem inhabitantis alioquin gratiae nomine
 efferimus, sed assistentem tantum, quia Deus hominis in-
 tellectum notitia rerum salutarium illustrat, ut verum
 spirituale intelligat, aliquando etiam de eo convincatur,
 & amore verbi Dei incensus, ad emendandam volunta-
 tem & bonum spirituale amplectendum concitetur.
 Quam quidem distinctionem vel fuggillat pars adversa
 vel nauseat, tanquam ἀγέγραφοι, sed praeter causam. Quid
 enim clarius isto Servatoris, cum Spiritum veritatis, quem
 quidem mundus, ἀπλῶς ψυχικός capere non poterat, Apo-
 stolis utut σιλησθῆναι εἰς αὐτὰς atque ἀπιστίας insinulatis promit-
 tit, quod apud illos sit mansurus, & si fidem concipiant, in
 iisdem habitaturus, ὅτι παρ' ὑμῶν μένει, καὶ ἐν ὑμῖν ἔσται, Joh.
 XIV, 17. quorum alterum gratiae assistentis, alterum inha-
 bitantis indicium est. Nec aliud indigitat Petrus: Habe-
 mus, inqviens, Sermonem Propheticum, cui recte facitis, dum
 attenditis, seu lucernae, in loco caliginoso lucenti, (quae
 Verbi vis in corde hominis irrogeniti lucens, quid aliud
 quam ipsa gratia assistens est?) donec dies illucescat, i. e. fi-
 des, & per hanc Phosphorus i. e. Christus, exoriatur in cordi-
 bus nostris; (quod gratiae perscientis ac inhabitantis ar-
 gumentum,) 2. Pet. I, 19. Sic Festum, Syriae praefectum
 dono gratiosae illuminationis destitutū fuisse non nego,
 quod homo mere ψυχικός esset, cui uoπία videbatur con-
 cio Paulina Act. XVI, 24. Ex adverso autem Regē Agrip-
 pam, quid obstat, quo minus vere illuminatis annume-
 raveris, cum assensum praeberit Prophetis; testante Apo-
 stolo, utut necdum Christianus fuerit, sed ratione volunta-
 tis

is adhuc irreginitus, ac minus conversus. *ib.* 27, 28. Itaque
aliquando clare illuminatur intellectus, non emendata
tamen simul voluntate. At enim, *vera* non est haec illumi-
natio, sed saltem *naturaliter* vera, nec alia, quam *historico-*
diabolica, ut pertendunt. Sic admissio absurdorum uno, fa-
cile consequuntur plura. Quaeso, an quod Spiritus veri-
tatis revelavit, *spiritualiter* *verum* non est? Clerum illum
Hierosolymitanum, qui internecionem Christi medita-
batur, nemo non enormiter *impium* dixerit, at hic ipse ta-
men scientiam de adventu Messiae exactam hauserat ex
Scripturis, ut vel locum nativitatis designare posset, *Mat.*
II, 5, 6. an *naturaliter* tantum *verum* dicas, quod e Prophetis
didicerant illi? nobis certe, *divinitus revelatam notitiam*,
dicere *naturaliter verum*, *οὐδὲν ὅτι οὐκ ἔστι* videtur. Erant in ca-
thedra Moysis Scribae ac Pharisei, quorum opera dete-
statur Christus, impii ergo atque maleferiati; at hos ta-
men audiendos esse suis etiam discipulis suavor hortator-
que fuit, *Matth. XXIII, 2, 3.* an, ut *naturalem* inde addiscerent
veritatem, aut *quandam de rebus sacris philosophiam*, quam
vocant, nugae! quin potius, ut ex veritate, quam trade-
bant coelesti, viam cognoscerent salutis. Si quis hanc im-
piorum notitiam *historicam* appellaverit, non repugno,
dummodo non fiat per contemptum, & quoddam vir-
tutis divinae *ἐξ ὁρίων*. Nam vel *historica* de Christo noti-
tia, Spiritu ac veritate DEI tam foecunda fuit, ut pagani, a-
liique *ψυχικοί* ea perducerentur ad fidem. Si enim fama
de Salamone tantum valuit, ut exteræ nationes ac populi
hac concitarentur, cur minorem virtutem ac vim tri-
buamus famae & historiae de Christo? Istud vero blasphe-
miae geminum semper duxi, *diabolicae illuminationi* assi-
milare quod Spiritus S. per verbum & Sacramenta in a-
nimis hominum accendit. Hoc enim donum gratiae est,
illud

vero ratione *creationis*, donum naturae, ratione *revela-*
tionis tormentum irae & iustitiae divinae *Matth. VIII, 29.*
Jac. II, 19. Christus sane *ascendit in altum*, non ut *daemoni-*
bus sapientiam restitueret, sed ut *dona gratiae acquireret homi-*
nibus; & quae dona cum alia, tum haec etiam, quae *ad opus*
diavolae, seu *ministerii* faciunt, & *ad edificationem corporis*
Christi. Eph. IV, 8. 12. Sed forte ex viribus naturae, perinde
ut daemones, mysteria divina percipiunt impii; atque hoc
illud est, quod in Pelagianis damnavit antiquitas. Nam
ea, quae Spiritus sunt, non alio, quam Spiritus S. auxilio
addiscuntur. Hic enim *Spiritus veritatis est, qui nos ducit in*
omnem veritatem coelestem. Joh. XVI, 13. Hic *in omnibus, & re-*
genitis firmiter *regentis omnia efficit, & dispensat peculiariter u-*
nique pro suo arbitrio. 1. Cor. XII, 11. Denique monstrum
in Theologia invisum atque inauditum est, *geminum Scri-*
pturae sensum comminisci, quorum alter *nude naturalis* fit,
notitiamque naturalem pariat, & ab impiis e solis natu-
rae viribus percipitur, alter *supernaturalis*, qui sapienti-
am generet spirituales, & in solis renatis locum habeat.
Sic tandem in nasum cereum abibit Scriptura, sic non
impiis spirabit, ut convertantur, sed probis tantum & e-
lectis, quod pridem in Praedestinatianis explosum. Eat
nunc lapsus, & sui conversionem quaerat ex Verbo? nisi
fidem attulerit, nec *spiritualiter* veram, nec *salutarem in-*
de hauriet notitiam, paucis, nec illuminabitur vere, nec
convertetur, nec salvabitur. Nostrum est vos cohortari.
O *Cives*, quin & obtestari, ne his novaturientium laqueis
irretiti, a prisca illa & genuina fide deflectatis, sed Spiritu
veritatis collustrati, rectae insistatis viae, ipsaque morum
innocentia veritatem regenerationis vestrae comprobe-
tis; denique etiam, oblato sacro denario, quoddam fidei &
obsequii vestri specimen relinqvatis. Ita vos DEUS ser-
vet! PP. pridie Festi PENTECOSTES

CIO 1000 IX.

Agna olim fuit et litigiosa (a) disputatio, quam de cognitione humana habuerunt illi philosophi, quos a secta conditore Platonicos et a loco professionis Academicos dixerunt. Quemadmodum enim permulti cum Socrate et Platone in utramque partem de multis discebant, de aliis certum quiddam statuentes: ita successerunt postea, qui nihil omnino sciri, nihil plane cognosci ac percipi posse adfirmarent. Ab utrisque autem discessisse progressu temporis dicuntur scholæ duæ: quarum una in rebus quidem ipsis docuit inesse verum, at cognoscendi illius facultatem abiudicavit homini, quem tamen haud pauca concessit probabiliter scire posse; altera non modo verisimilem multarum rerum, sed aliquarum etiam certam dari scientiam pronuntiavit. Orta est ex hac sententiarum diuersitate celebratissima illa Academia veteris, mediæ ac nouæ denominatio: quarum hæc Carneadem Cyrenæum, illa Arcesilam Pitaneum, ista autem Platonem ipsum auctorem habuisse fertur. Equidem haud ignoro, nec Ciceroni satis in hac re conuenire cum Diogene Laertio, et ab utroque rursus Sextum Empiricum quodam modo dissentire. Duplicem enim iste Academiam tantum in libris suis (b) nominat, veterem a Platone, ac nouam ab Arcesila institutam: quum apud Diogenem (c) et vetus Platonis, et media Arcesilai (sic enim ipsi et Clementi Alexandrino (d) dicitur, quem Arcesilam Tullius vocat) et noua Lacydis memoretur; Sextus (e) autem, præterquam quod nouæ principem Carneadem agnoscit, quartam etiam Philonis et quintam Antiochi ex aliorum mente addat. Sed mihi non iam est propositum scholarum in diuersa hoc modo abeuntium colligere numerum, neque controuersiarum, quæ sollicitè in hoc argumento versantibus

A 2

(a) Vid. Cic. Quæst. Acad. Voss. de Sect. Phil. c. XI. seqq. et summe Rev. Buddei Hist. Phil. c. IV. §. 17. seqq.

(b) Acad. Quæst. l. I. c. 4. et 12.

(c) De Vitæ Clar. Phil. procem. sect. 19. et l. IV. sect. 28. et 59.

(d) Strom. l. I. p. 301. et l. VII. p. 712. edit. Paris.

(e) Pyrrhon. Hypotyp. l. I. c. 33.

